

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2017 roku – znak (...)–2006 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił dla T. B. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku, wskazując jego wartość 142.157,62 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 1.137,75 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 93,19 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 93,19 % przez kwotę bazową (1.220,89 zł). Organ rentowy uwzględnił T. B. okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesiące. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 88,39 %. Do obliczenia wskaźnika przyjęto okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 30 lat 2 miesiące i 27 dni. Wskazano, że średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

/decyzja – k.54-54 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 24 lutego 2017 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19 stycznia 2017 roku, przeliczył emeryturę T. B. od dnia 1 listopada 2016 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono pierwszy wniosek o przeliczenie. Termin płatności świadczenia ustalono na dzień 10 każdego miesiąca. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. W decyzji ustalono, że kwota przeliczonego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 487702,75 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi – 42926,28 zł, a średnie dalsze trwanie życia wynosi – 208,50 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona została zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła: $(42926,28 \text{ zł} + 487702,75 \text{ zł}) / 208,50 \text{ zł} = 2544,98 \text{ zł}$. Od dnia 1 marca 2017 roku obliczona emerytura po waloryzacji wynosi 2556,18 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 2.110,12 zł.

/decyzja – k. 66 plik II akt ZUS/

W dniu 5 kwietnia 2017 roku T. B. wniósł odwołania od decyzji z dnia 20 lutego 2017 roku znak (...)–2006 i z dnia 24 lutego 2017 roku – znak (...), podnosząc, że organ rentowy nieprawidłowo przyjął za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w latach 1967 – 1972 minimalne wynagrodzenie. Wnioskodawca wskazał, że nie może udokumentować zarobków za ten okres, ale wszystkie dokumenty powinien przechowywać organ rentowy. Poza tym wyjaśnił, że dane dotyczące wysokości jego wynagrodzeń za ten okres zostały odnotowane w jego legitymacji ubezpieczeniowej na kartach 33 i 34, a także podniósł, że jego żona wówczas nie pracowała, wychowywała córkę i gdyby zarabiał minimalne wynagrodzenie nie mógłby utrzymać rodziny. Odwołujący wniósł także o zwrot kwoty nadpłaty z konta 53.

/odwołanie – k. 2-3/

W odpowiedzi na odwołania z dnia 27 kwietnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o ich oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy podniósł, że ponownie ustalił kapitał początkowy dla ubezpieczonego T. B. po rozpoznaniu wniosku z dnia 19 stycznia 2017 roku - na podstawie art. 173 i art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na dzień 1 stycznia 1999 roku, ustalając jego wartość na kwotę 142.157,62 zł. W/w decyzją ponownie przeliczono podstawę wymiaru

kapitału początkowego z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń za rok 1982 na podstawie przedłożonej listy płac z tytułu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...). Na podstawie przedłożonych angaży z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) dokonano nowego ustalenia kwoty zarobków za rok 1978. Za okres zatrudnienia od 17 sierpnia 1967 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku w Przedsiębiorstwie (...) nadal w podstawie wymiaru kapitału początkowego obowiązują kwoty minimalnego wynagrodzenia. Za powyższy okres zatrudnienia wnioskodawca przedstawił angaże i umowę o pracę, w których wynagrodzenie określone zostało stawką godzinową. Przyjęcie do podstawy wymiaru zarobków wyrażonych stawką godzinową możliwe jest jedynie wówczas, jeżeli zostanie przedłożone zaświadczenie z danymi dotyczącymi ilości godzin jaką pracownik faktycznie przepracował w danym okresie na określonym stanowisku (dziennie, tygodniowo, miesięcznie). Dodatkowy dokument złożony przez T. B. o szkoleniach uczniów (...) w latach 1976-1977 nie podlega uwzględnieniu, gdyż okres zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1977 roku wnioskodawca udokumentował zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 14 września 2000 roku, w którym pracodawca zawarł składniki wynagrodzenia, od których opłacił składki na ubezpieczenie społeczne do ZUS. Z legitymacji ubezpieczeniowej do ustalenia podstawy wymiaru uwzględniono wynagrodzenia przypisane do 1979 roku, natomiast wynagrodzenie dotyczące 1977 roku jest niższe w legitymacji od wykazanego w zaświadczeniu z dnia 14 września 2000 roku, dlatego przyjęto kwotę z ww. druku pracodawcy, tj. 34 236 zł. Organ rentowy podniósł także, że do 31 grudnia 1998 roku zakłady pracy zatrudniające powyżej 20 pracowników rozliczały się z ZUS w formie deklaracji bezimiennych, tj. grupowo od wszystkich zatrudnionych pracowników wpłacały jedną ogólną sumę składki, bez wykazywania indywidualnych wynagrodzeń każdego z pracowników. W związku z tym organ rentowy nie posiada danych dotyczących wynagrodzeń wnioskodawcy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalono – według najkorzystniejszego wariantu – z kolejnych 10 lat kalendarzowych, tj. z lat 1973-1982 i wyniósł on 93,19 %. Natomiast wysokość emerytury ustalono na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i po waloryzacji wyniosła od dnia 1 marca 2017 roku 2.556,18 zł.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7-8/

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 839/17 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt VIII U 838/17 i postanowił sprawę prowadzić dalej pod numerem VIII U 838/17.

/postanowienie – 00:00:45-00:01:51 – płyta CD k.59 akt sprawy VIII U 838/17/

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2018 roku wnioskodawca poparł odwołania, wnosząc o uwzględnienie przy wyliczeniu emerytury jego faktycznych zarobków za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w latach 1967 – 1972 oraz podtrzymał żądanie zwrotu nadpłaty z konta 53. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie.

/stanowiska stron – e-protokół z dnia 25 kwietnia 2018 roku – 00:00:50 -00:04:29- płyta CD – k. 142/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

T. B. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę – k. 1 – 6 plik II akt ZUS/

W dniu 28 lutego 2006 roku wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o ustalenie kapitału początkowego – k. 1 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2006 roku – znak (...) -2006 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił dla T. B. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 118.323,26 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 832,52 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 68,19 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika

wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 68,19 % przez kwotę bazową (1.220,89 zł). Organ rentowy uwzględnił T. B. okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, 3 dni, tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesiące. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 88,03 %. Wskazano, że średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

/decyzja – k.26-26 odwrót plik I akt ZUS/

W dniu 7 lipca 2016 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę – k. 1 – 6 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 19 lipca 2016 roku – znak (...)–2006 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił dla T. B. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku, wskazując jego wartość 134.796,64 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 1.042,52 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 85,39 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 85,39 % przez kwotę bazową (1.220,89 zł). Organ rentowy uwzględnił T. B. okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, 3 dni, tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesiące. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 88,40 %. Wskazano, że średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

/decyzja – k.39-40 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 22 lipca 2016 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia

7 lipca 2016 roku, przyznał T. B. emeryturę od dnia 3 lipca 2016 roku, tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Termin płatności świadczenia ustalono na dzień 10 każdego miesiąca. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. W decyzji ustalono, że kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 462449,29 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi – 42926,28 zł, a średnie dalsze trwanie życia wynosi – 208,50 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona została zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła: $(42926,28 \text{ zł} + 462449,29 \text{ zł}) / 208,50 \text{ zł} = 2423,86 \text{ zł}$.

/decyzja – k. 11-11 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 10 listopada 2016 roku wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury.

/wniosek – k.19-20 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 6 grudnia 2016 roku – znak (...)–2006 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił dla T. B. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku, wskazując jego wartość 139.984,02 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 1.109,54 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 90,88 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 90,88 % przez

kwotę bazową (1.220,89 zł). Organ rentowy uwzględnił T. B. okresy składowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, 3 dni tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesiące. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składowego i nieskładkowego wyniósł 88,40 %. Do obliczenia wskaźnika przyjęto okres składowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 30 lat 3 miesiące. Wskazano, że średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

/decyzja – k.44-44 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 9 grudnia 2016 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 listopada 2016 roku, przeliczył emeryturę T. B. od dnia 1 listopada 2016 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Termin płatności świadczenia ustalono na dzień 10 każdego miesiąca. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. W decyzji ustalono, że kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 480245,75 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi – 42926,28 zł, a średnie dalsze trwanie życia wynosi – 208,50 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona została zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła: $(42926,28 \text{ zł} + 480245,75 \text{ zł}) / 208,50 \text{ zł} = 2509,22 \text{ zł}$.

/decyzja – k. 32-32 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 19 stycznia 2017 roku wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury.

/wniosek – k.34-34 odwrót plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 lutego 2017 roku – znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił dla T. B. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku, wskazując jego wartość 142.157,62 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w wysokości 1.137,75 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 93,19 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 93,19 % przez kwotę bazową (1.220,89 zł). Organ rentowy uwzględnił T. B. okresy składowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lata 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesiące. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składowego i nieskładkowego wyniósł 88,39 %. Do obliczenia wskaźnika przyjęto okres składowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 30 lat 2 miesiące i 27 dni. Wskazano, że średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy.

/decyzja – k.54-54 odwrót plik I akt ZUS/

Do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął zarobki wnioskodawcy w następujących wysokościach:

- za 1973 rok – 43.564,00 zł;

- za 1974 rok – 43.921,00 zł;

- za 1975 rok – 50.674,00 zł;

- za 1976 rok – 55.338,00 zł;

- za 1977 rok – 47.769,00 zł;
- za 1978 rok – 47.100,00 zł;
- za 1979 rok – 53.784,00 zł;
- za 1980 rok – 23.072,00 zł;
- za 1981 rok – 74.370,00 zł;
- za 1982 rok – 73.839,00 zł.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 52-53 plik I akt ZUS /

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 lutego 2017 roku – znak (...) – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia

19 stycznia 2017 roku, przeliczył emeryturę T. B. od dnia 1 listopada 2016 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono pierwszy wniosek o przeliczenie. Termin płatności świadczenia ustalono na dzień 10 każdego miesiąca. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. W decyzji ustalono, że kwota przeliczonego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 487702,75 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi – 42926,28 zł, a średnie dalsze trwanie życia wynosi – 208,50 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona została zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła: $(42926,28 \text{ zł} + 487702,75 \text{ zł}) / 208,50 \text{ zł} = 2544,98 \text{ zł}$. Od dnia 1 marca 2017 roku obliczona emerytura po waloryzacji wynosi 2556,18 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 2.110,12 zł.

/decyzja – k. 66 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od dnia 17 sierpnia 1967 roku do dnia 31 sierpnia 1977 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. na stanowisku pomocnika montera instalacji sanitarnych do dnia 28 lutego 1970 roku, a następnie montera instalacji sanitarnych. Za okres zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1977 roku ZUS przyjął wynagrodzenie wnioskodawcy na podstawie kart wynagrodzeń i zaświadczenia Rp 7 z dnia 14 września 2000 roku. Za pozostały okres zatrudnienia w tym zakładzie organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne, gdyż nie zachowała się dokumentacja płacowa.

/okoliczność bezsporna, a nadto: świadectwo pracy – k. 57; karty wynagrodzeń za lata 1973-1977 – k.62-64; wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k.52-53 plik I akt ZUS; zaświadczenie Rp 7 – k.10 plik I akt ZUS/

W świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 1977 roku wskazano, że T. B. w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. ostatnio otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 15,50 zł na godzinę w IX kategorii zaszeręgowania.

/kopia świadectwa pracy – k.18/

W okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. wnioskodawca miał określone wynagrodzenie w stawce godzinowej. Należał do brygady monterów instalacji sanitarnych, która otrzymywała wynagrodzenie akordowe. Wynagrodzenie to było dzielone w brygadzie według przyznanej stawki godzinowej – najmniejsze wynagrodzenie otrzymywali ci, którzy mieli najniższą stawkę godzinową. Pracownicy otrzymywali czasami premię.

/zeznania świadka E. T. – e-protokół z dnia 27 listopada 2017 roku - 00:09:42- 00:14:55 – płyta CD k. 94; zeznania świadka J. Z. – e-protokół z dnia 27 listopada 2017 roku - 00:14:55– 00:20:51 – płyta CD k.94; zeznania świadka W.

E. – e-protokół z dnia 27 listopada 2017 roku - 00:20:51 – 00:25:18 – płyta CD k.94; zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 23 kwietnia 2018 roku – 00:05:49 – 00:11:45 – płyta CD k.142 w zw. z e-protokół z dnia 30 sierpnia 2017 roku – 00:06:59 - 00:18:11 – płyta CD k.71/

W umowie o pracę z dnia 17 sierpnia 1967 roku określono wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy na kwotę 5,20 zł za godzinę.

/kopia umowy o pracę – k.23/

Od dnia 1 września 1968 roku przyznano T. B. wynagrodzenie według stawki godzinowej 6,00 zł.

/angaż – k.20/

Natomiast od dnia 1 marca 1970 roku przyznano wnioskodawcy wynagrodzenie według stawki godzinowej 7,00 zł.

/angaż – k.20/

Z dniem 1 września 1972 roku przyznano skarżącemu wynagrodzenie według stawki godzinowej 8,00 zł.

/angaż – k.19/

W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy (str.83) wpisano w rubryce dotyczącej zarobku (razem brutto) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia- „rok 1977 – 28.359 zł, 4.051 zł”.

/legitymacja ubezpieczeniowa – k.104/

W okresie od sierpnia 1967 roku do grudnia 1970 roku odwołujący opłacał składki członkowskie z tytułu przynależności do Związku Zawodowego (...). W legitymacji nie wskazano kwot opłacanych składek.

/związkowa legitymacja członkowska – k.104/

Pismem z dnia 28 sierpnia 1976 roku Przedsiębiorstwo (...) w Ł. poinformowało wnioskodawcę o przyznaniu mu wynagrodzenia zryczałtowanego za szkolenie uczniów w roku szkolnym 1976/1977 w kwocie 500 zł.

/kopia pisma – k.100/

Przy przyjęciu, iż w spornym okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od dnia 17 sierpnia 1967 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowił iloczyn stawek godzinowych przez normatywny czas pracy tj. przez 46 godzin tygodniowo, wynikających ze znajdujących się w aktach osobowych angaży i umowy o pracę, ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych nie uległ zmianie – wynosi 93,19% i nadal jest najkorzystniejszy z lat 1973-1982. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wynosi 76,35% z lat 1968-1982, 1985-1988, 1998.

/hipotetyczne wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – k. 109-120, pismo ZUS – k.108/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci zawartej w aktach ZUS i aktach sprawy dokumentacji zatrudnienia wnioskodawcy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy oraz świadków w zakresie, w jakim zeznawali, że skarżący otrzymywał wynagrodzenie w tej samej (albo co najmniej zbliżonej) wysokości co świadkowie, gdyż jest to całkowicie sprzeczne z samym charakterem stosunku pracy, który zawsze ma charakter indywidualny. Określone warunki zatrudnienia mają zawsze charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą i konkretnym pracownikiem. Zasady logiki i doświadczenia zawodowego wskazują, że niemożliwym jest aby wnioskodawca przez cały okres swojego zatrudnienia otrzymywał wynagrodzenie w identycznej wysokości co świadkowie. Należy mieć bowiem na uwadze, że

na wynagrodzenie składają się oprócz wynagrodzenia zasadniczego także inne składniki, tj. dodatki, premie, których wysokość może być określana indywidualnie.

Podkreślić należy, że obliczenia oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników, nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy, dlatego nie może stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawcy (vide wyrok SA w Rzeszowie z dnia 21.08.2013r. w sprawie III AUa 459/13; wyrok SA w Białymstoku z dnia 29.08.2012r. w sprawie III AUa 233/12).

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołania nie są zasadne i nie podlegają uwzględnieniu.

Zgodnie art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy).

Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku.

Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego

i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Średnie trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy, co wynika z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu statystycznego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. 1999 nr 12 poz. 173).

Organ rentowy do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjął okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 6 miesięcy, tj. 318 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat 8 miesięcy, 27 dni, tj. 44 miesięcy, czego wnioskodawca nie kwestionował.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Powołany ust. 6 stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i ust. 5 art. 15 ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Natomiast w myśl art. 16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, że kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi, zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia

7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. akt III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, że zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Według § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U.

z 2011 roku, nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonych decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać

w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokumentacja z okresu zatrudnienia ubezpieczonego wystawiona przez w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w postaci karty wynagrodzeń za lata 1973 – 1977 i zaświadczenie Rp 7 wskazuje wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w sposób niewątpliwy.

Wskazać w tym miejscu należy, że dostępny materiał dowodowy nie pozwala natomiast na ustalenie, jaka była faktyczna wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy ze wszystkimi składnikami w pozostałym spornym okresie zatrudnienia w tym zakładzie. Jak już wcześniej wyjaśnił Sąd, nie zachowała się dokumentacja w tym przedmiocie, a zeznania wnioskodawcy i świadków nie były w tym zakresie wiarygodne. Wnioskodawca, na którym zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodowy, nie udowodnił swojego roszczenia w tym zakresie.

Stosownie bowiem do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających

wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Reasumując, co do żądania skarżącego o uwzględnienie w wyliczeniu podstawy wymiaru w spornym okresie faktycznych kwot otrzymywanego wynagrodzenia, brak jest podstaw do przyjęcia powyższych elementów. Wnioskodawca nie udowodnił bowiem konkretnych kwot otrzymywanego wynagrodzenia w sposób pewny.

Za pozostały okres zatrudnienia w zakładzie (1973-1977) organ rentowy przyjął wynagrodzenie w oparciu o dostępne karty wynagrodzeń. Brak było jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych do ustalenia wysokości zarobków wnioskodawcy w oparciu o jego legitymację ubezpieczeniową, bowiem wbrew twierdzeniom skarżącego zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej z okresu zatrudnienia w tym zakładzie obejmują wyłącznie ostatni rok zatrudnienia, tj. 1977 i wskazują na średnie miesięczne wynagrodzenie w tego roku.

Ponadto podnieść należy, że nie mogą być dodatkowo uwzględnione do wysokości zarobków wnioskodawcy wynagrodzenia otrzymywane przez niego z tytułu szkolenia uczniów w roku szkolnym 1976-1977, gdyż – jak słusznie podniósł ZUS - okres zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1977 roku wnioskodawca udokumentował zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 14 września 2000 roku, w którym pracodawca zawarł składniki wynagrodzenia, od których opłacił składki na ubezpieczenie społeczne do ZUS. Jeżeli od powyższych wynagrodzeń z tytułu szkoleń pracodawca odprowadził składki, to zapewne kwoty te zostały uwzględnione w zaświadczeniu Rp 7.

Podstawę ustalenia wysokości wynagrodzenia skarżącego nie może stanowić również jego związkowa legitymacja członkowska, gdyż brak jest w niej zapisów co do wysokości opłacanej składki.

Wątpliwości nie budzi ustalony przez ZUS wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 93,19 % oraz wysokość kapitału początkowego w kwocie 142.157,62 zł wskazane w decyzji z dnia 20 lutego 2017 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1973-1982 ze wskaźnikiem wysokości kapitału początkowego wynoszącym 93,19 %, co jest wariantem najkorzystniejszym.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony natomiast z wybranych 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia okazał się mniej korzystny i wyniósł 76,35 %.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczenia Społecznych I Oddziału w Ł..

W odwołaniu oraz w toku niniejszego postępowania wnioskodawca zawarł wnioszek o zwrot kwoty nadpłaty z konta 53. Jest to nowe żądanie, które stosownie do treści art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. winno być przekazane do organu rentowego. Zgodnie z treścią cyt. przepisu, jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał powyższy wniosek skarżącego do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy z pouczeniem o prawie, sposobie i terminie wniesienia apelacji.

21.05.2018 roku